

Telescopi

A black and white photograph of a modern building's facade. The image shows a sharp corner of the building. The left side of the corner is a light-colored wall with vertical lines, possibly a textured surface or a series of thin panels. The right side is a dark, almost black wall with a similar vertical texture. A balcony with a metal railing is visible on the lower part of the corner. The sky is a uniform dark grey.

De Hèlsinki a Barcelona?

Una visita a Oodi amb Kari Lämsä

©imatges d'Eulàlia Espinàs

Eulàlia ESPINÀS

Consultora en biblioteques
i institucions culturals
eulalia.espinas@cobdc.org

Maria DE VALLIBANA

Directora Avenir
mariadevallibana@avenir.cat

Article rebut al gener del 2020;
revisat al febrer del 2020

De Hèlsinki a Barcelona? Una visita a Oodi amb Kari Lämsä

Resum: A l'agost del 2019 vam fer una escapada a Hèlsinki per conèixer de prop l'Oodi, la nova biblioteca de la ciutat, interessades per nous models de biblioteques i per tal de valorar com aquests models podrien implementar-se a casa nostra.

Paraules clau: Oodi Biblioteca Central de Hèlsinki; espais de biblioteca; *makerspaces*; serveis bibliotecaris.

¿De Helsinki a Barcelona? Una visita a Oodi con Kari Lämsä

Resumen: En agosto de 2019 hicimos una escapada a Helsinki para conocer de cerca Oodi, la nueva biblioteca de la ciudad, interesadas en nuevos modelos de bibliotecas y en valorar cómo estos podrían implementarse en nuestro territorio.

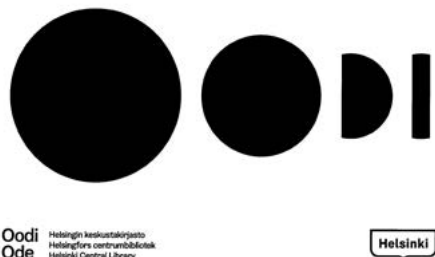
Palabras clave: Oodi Biblioteca Central de Helsinki; espacios de biblioteca; *makerspaces*; servicios bibliotecarios.

From Helsinki to Barcelona? A visit to Oodi with Kari Lämsä

Resumen: In August, 2019, we made a flying trip to Helsinki to get acquainted with Oodi, the city's new library, as we are interested in new library models and in considering how they could be implemented in our own territory.

Palabras clave: Oodi Helsinki Central Library; library spaces; maker-spaces; library services.

A l'agost del 2019 vam fer una escapada a Hèlsinki per conèixer de prop l'Oodi, la nova biblioteca de la ciutat, interessades per nous models de biblioteques i per tal de valorar com aquests models podrien implementar-se a casa nostra.

Abans que en Kari Lämsä, Service Manager de la Biblioteca Central de Hèlsinki, ens atengués, vam voler viure l'experiència com a usuàries. Per copsar les dinàmiques dels visitants de la biblioteca, durant tres dies seguits vam fer ús dels serveis i dels espais respirant l'atmosfera de l'Oodi en diferents hores del dia.

Aquesta experiència vital, juntament amb la trobada professional amb en Kari Lämsä, ens ha obert un ventall de coneixements i d'observacions sobre Oodi tan suggestius que els volem compartir.

Figura 1. D'esquerra a dreta: Eulàlia Espinàs, Andreas Mittrowann, Kari Lämsä i Maria de Vallibana Serrano.

1. Tot té un passat

En la construcció d'aquesta nova biblioteca hi van confluïr diverses oportunitats. La reordenació urbanística necessària d'una zona molt cèntrica, i alhora molt degradada, entre el Parlament i l'estació central de trens i autobusos de la ciutat. El centenari de la independència de Finlàndia, motiu que l'estament polític decidís crear un gran equipament en aquesta zona que contribuís a la realització dels valors més importants de la societat finlandesa, com la llibertat d'expressió, l'educació, la igualtat i l'obertura. I finalment, la convicció de reconeguts professionals de biblioteques finlandeses, en especial la de l'aleshores directora de la Biblioteca de Hèlsinki, Maija Berdston, i del mateix Kari Lämsä, que ja tenia l'experiència de la Cable Book i de la Library 10, dues experiències pilot d'un model de biblioteca pública que integrava la tecnologia i la creació.

L'any 2001 la Cable Book de Hèlsinki ja era un model inspirador. La seva innovació es basava en la integració de la tecnologia (d'aleshores) en tots els serveis que s'oferien i, sobretot, en la participació directa dels usuaris (joves en la seva majoria) en la creació de nous productes culturals, com portar una emissora de ràdio, tallers de disseny gràfic o experimentar amb nous programes d'ordinador. No era un espai especialment atractiu, era un tub de vidre a la mateixa terminal d'autobusos, però els joves se l'havien fet seu. El mateix passaria anys després amb la Library 10.

Però no sempre les oportunitats venen tan encadenades. Segons ens va explicar Kari Lämsä, la creació d'una gran biblioteca per a la ciutat competia amb la proposta de situar-hi un museu Guggenheim, molt més llaminer per a alguns polítics, ja que el museu venia amb finançament sota el braç, i amb la realitat que Hèlsinki ja comptava amb quatre grans biblioteques en menys de 4 km a la rodona. Però gràcies a una enquesta de la premsa local, es va evidenciar que el 97 % de la ciutadania es decantava per una biblioteca i aleshores

l'Ajuntament va decidir construir-la, totalment finançada amb pressupost municipal.

Figura 2. Biblioteca d'Oodi

2. Aterrant la proposta

En la construcció de Finlàndia com a nou país de principis del segle xx, i com que no disposaven d'un teixit industrial ampli ni d'una situació geoestratègica favorable, els nous governants van apostar per crear un país basat en la cultura del coneixement i amb dos pilars fonamentals: l'educació pública i les biblioteques públiques, a banda de la indústria tecnològica, una aposta que encara és vigent. Possiblement d'aquí ve que sempre s'hagi considerat que «el cel dels bibliotecaris es troba a Finlàndia».

La nova biblioteca de Hèlsinki, doncs, comptava amb uns sòlids fonaments sobre els quals construir un model innovador de biblioteca i, també, amb la praxi de les biblioteques experimentals del tombant del segle xxi. A aquest context s'hi va afegir la participació ciutadana com un element essencial per definir la conceptualització de la futura biblioteca.

Segons Kari Lämsä, aquest procés va ser llarg i fonamentalment realitzat fora de les biblioteques. Es va fer participar tot tipus de ciutadans, de totes les edats i estils de vida, i en entorns molt diferents: de la informalitat dels festivals de música, esdeveniments esportius o les típiques saunes finlandeses; fins a entorns més formalitzats com escoles, associacions o

trobades d'empresa. En aquest procés no es preguntava directament sobre quina biblioteca volien, sinó sobre quins somnis o desitjos tenien per a la ciutat. Els resultats d'aquest procés van apuntar en dues línies principals, aparentment contradictòries: per una banda, disposar d'un lloc de calma i lectura tranquil·la, i per l'altra, un espai d'acció i activitat permanent i estimulants. Aquests dos desitjos, com dos pols oposats, haurien de conviure en la futura biblioteca anomenada Oodi¹ («oda» en català, també fruit de la proposta ciutadana).

El disseny de l'edifici, doncs, necessàriament havia de respondre a les dues orientacions suggerides per la ciutadania. Així que es va concebre, en un inici, com un pont de dues plantes: la planta baixa, entesa com una prolongació del carrer i de la gran plaça, i com un lloc de pas, de trobada i d'activitat permanent; i una planta superior diàfana, lluminosa, de lectura i estada tranquil·la. Una planta amb una gran terrassa que mira de tu a tu al Parlament, pensat com «una metàfora de la democràcia: l'espai públic dels ciutadans es troba al mateix nivell que els polítics del Parlament», ens ressalta Lämsä.

Per sostenir aquesta planta diàfana, enorme i sense columnes, calia l'estructura constructiva dels ponts. I l'espai que sorgia sota d'aquest «pont» oferia, a més, l'oportunitat d'ubicar-hi entorns de treball creatiu i formatiu.

Aquest espai «sota el pont», ocupat fonamentalment per joves, ens va fer pensar que estava conceptualitzat especialment per a ells. «No és una biblioteca orientada als joves, sinó una biblioteca que els joves s'han fet seva», puntualitza Lämsä, «entre altres coses, perquè a la ciutat ja hi havia antecedents de biblioteques molt actives amb el públic jove, com la Cable Book i la Library 10».

Però aquest imponent edifici de més de 17.000 metres quadrats, dissenyat per ALA Architects,² es regeix per uns valors essencials que

1. <www.oodihelsinki.fi>

2. <<http://ala.fi/>>

Oodi transmet als usuaris en els seus eslògans i en totes les seves accions:

- Igualtat: «Tothom té el dret de ser-hi, no es tolera cap acció de discriminació».
- Respecte: «Tractar els altres amb respecte».
- Confort: «És una sala d'estar compartida, s'ha de contribuir perquè sigui confortable».
- Compromís: «L'equip d'Oodi hi és per a tu».

Obrir de dilluns a divendres de les 8 del matí a les 10 del vespre, i els dissabtes i diumenges de 10 a 20 h és tot un missatge de servei per a la ciutadania.

3. Espais i serveis per a tothom

3.1. L'espai plaça

La biblioteca comença a la gran plaça. Una plaça viva, efervescent, on constantment hi passen coses. S'hi programen espectacles, s'hi juga a bàsquet i al parc infantil, o s'hi està

còmodament en els bancs amb coixins de la terrassa del restaurant. La immensa planta baixa de la biblioteca és com una extensió coberta de la plaça. És un lloc de trobada i un lloc de pas i s'hi concentren una part important dels serveis i les activitats d'Oodi. «Aquí, tan aviat t'hi trobes una exposició com un espectacle de dansa», ens diu Lämsä. D'alguna manera ens fa recordar les antigues places de poble, on es concentrava tota la vida pública.

Les façanes de vidre i les portes transparents faciliten aquest pas natural entre l'exterior i l'interior. A l'interior d'aquest «espai plaça» s'ofereix, per una banda, un entorn «de tràmits», com poden ser l'autoreturn de documents, el servei d'informació de la biblioteca, dels serveis municipals o europeus; i per l'altra, serveis més vinculats a l'oci com poden ser el restaurant, un cinema, una sala polivalent, la zona de jocs o una de descans per a nadons.

El servei d'autoreturn del préstec està totalment automatitzat. A través d'una vidriera, permet veure com el document és preseleccionat i conduït a través d'unes cintes a la caps de

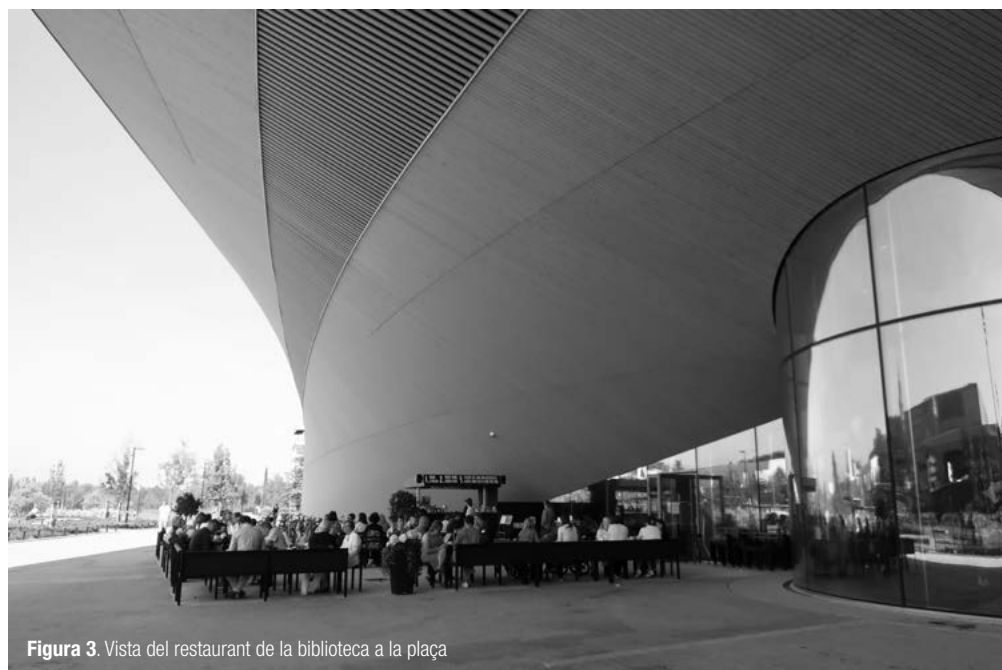

Figura 3. Vista del restaurant de la biblioteca a la plaça

retorn i que després serà col·locat a la zona corresponent pels robots amb rodes que et trobes per tota la biblioteca.

Figura 4. Cartell del servei de préstec de jocs de plaça

Al servei d'informació de la biblioteca, a banda d'informar dels serveis bàsics d'Oodi, deixen tiquets per utilitzar la pista de bàsquet, presten pilotes i altre material per jugar a la plaça i hi venen les bosses per fer el préstec. En aquest espai hi trobem altres serveis públics que no depenen directament de la biblioteca: el servei d'informació de la ciutat, on, entre altres, ajuden les persones a preparar el seu currículum i a realitzar tràmits burocràtics; informació sobre serveis i ajudes europees; i, en un altell, l'espai de participació ciutadana i d'exposicions públiques.

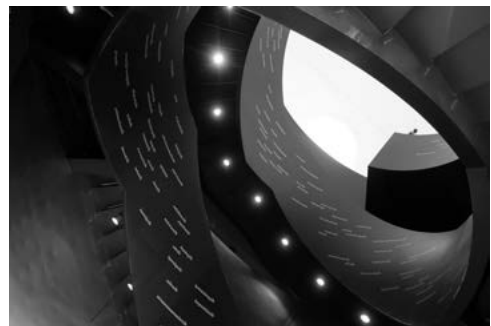
El restaurant, totalment integrat al conjunt, amb una cuina visible i molt cuidat, ocupa un espai prominent de la planta baixa de la biblioteca. Davant del restaurant i al costat de l'entrada a la cuina, hi baixa una escala cap a un pis inferior on hi ha els lavabos. Låmsä ens diu: «Sabem que molta gent només ve a utilitzar els lavabos, però no ens importa gens». Mixtos, centralitzats, impecables, abundants, amb rentamans a la zona central i a diferents alçades i amb una il·luminació atrevida, el seu èxit no ens sorprèn en absolut.

La sala de cinema d'Oodi, Kino Regina, està gestionada per l'Institut Audiovisual Nacional i funciona com a filmoteca. Hi programen regularment films no del tot comercials, a preus

populars, fins i tot fora de l'horari de la biblioteca. En l'horari que no hi ha programació, la biblioteca fa ús de la sala o la lloga per a altres activitats. L'assaig d'un grup de música és el que nosaltres ens trobem.

Oodi disposa també d'una sala polivalent a peu de carrer, amb un aforament de 180 butaques. Està totalment equipada per fer espectacles, amb grades i panells mòbils. Aquesta sala també es lloga, es fa servir pràcticament cada dia i suposa una ajuda al finançament de la biblioteca.

Tota la biblioteca és accessible per a persones amb dificultats motrius, visuals i auditives. Hi ha tres accessos als pisos superiors: escales mecàniques, ascensors i una escala en una doble espiral que s'entrecrua i que és un joc arquitectònic, i allà hi trobem la instal·lació artística de l'artista Otto Karvonen anomenada *Dedicatòria*. Al llarg de tota l'escala s'escampa una constel·lació de paraules en finès, incomprendibles a priori per nosaltres: «Són els noms dels grups de persones que els ciutadans de Hèlsinki han triat per dedicar-los la biblioteca i que, per tant, hi són benvingudes», ens aclareix Låmsä «aficionats, culpables, il·luminats, transsexuals, feministes, agnòstics, impopulars, místics, sense papers... tothom», ens llegeix Kari Låmsä mentre ens elevem en l'espiral de noms. És evident que el respecte és el pilar fonamental de la convivència en tota la biblioteca.

Figura 5. Escala en doble espiral, amb la instal·lació artística d'Otto Karvonen *Dedicatòria*, on se citen els grups de ciutadans benvinguts a la biblioteca

3.2. L'espai acció

A la primera planta (*2nd floor*, com s'anomena a Oodi) hi trobem l'espai de més acció. Hi conviuen l'espai d'aprenentatge (*Learning Center*) amb sales d'estudi, de treball o de joc, i el taller urbà, el més experiencial i clarament *maker*. Amb un caire industrial, de sostre baix i amb predomini del color fosc, l'espai de sota el pont està habitat per una munió de persones, sobretot joves.

Figura 6. Grades de sota el pont, 2a planta d'Oodi

En unes grades atapeïdes i en les butaques disseminades, les persones parlen, mengen i sobretot utilitzen i connecten els seus portàtils i dispositius mòbils. També poden utilitzar les tauletes que la Biblioteca de Hèlsinki ofereix en préstec a través d'un servei d'autopréstec i autoretorn amb el carnet de la biblioteca.

Figura 7. Dispensador de tauletes d'autoservei

Envolten les grades estudis d'assaig, de gravació i d'edició (de música, de fotografia i d'audiovisual); i una gran cuina. «La Creu Roja la utilitza sovint per fer tallers per a nous, com a motiu d'intercanvi i convivència multicultural», ens diu Lämsä. Els tallers on hi ha les màquines més complexes o que el seu ús pot tenir cert risc, com el taller de robòtica, de construcció o el tall amb làser, estan en un recinte tancat però visible. Cal demanar al servei per utilitzar-los i que t'hi acompanyi algun membre del personal de la biblioteca. Més accessibles, però sempre amb reserva prèvia, es troben les màquines de cosir, els *plotters* i les impressores de grans formats, estampadores de teixits, eines i materials per fer xapes, equips de digitalització o impressores 3D. I tot plegat es complementa amb un llarg taulell amb ordinadors, estacions de treball amb tots els programaris necessaris per dissenyar i construir. El personal de la biblioteca sempre està a punt per donar un cop de mà. La reserva dels tallers i espais de treball de la biblioteca són gratuïts i es demanen a través d'una pàgina web de l'Ajuntament, el servei Vaaramo,³ que també té un punt d'atenció presencial personalitzada en aquesta planta d'Oodi. Des de Vaaramo es poden reservar o llogar els espais i serveis disponibles a la ciutat.

Figura 8. Part del *makerspace*

Kari Lämsä ens acompanya a una aula que és el somni de qualsevol formador: una habitació on les parets són, de dalt a baix, pissarres intel·

3. <<https://varaamo.hel.fi/>>

ligents i tàctils que permeten crear una experiència immersiva i on diverses persones poden treballar alhora.

Les sales de treball en grup, totalment transparents, estan també disponibles gratuïtament sigui quina sigui la necessitat o la finalitat de la trobada. «No hi ha cap problema perquè una empresa hi faci una reunió, fet i fet, ja paguen els seus impostos», afirma Lämsä. Arreu hi trobem bucs d'assaig, habitacions i sofàs per als jocs digitals. Per jugar individualment, en parelles o en grups, jocs clàssics, 3D o de realitat virtual. Davant d'una sala on cinc nois se situen als ordinadors per començar una partida hi ha el rètol: LEARNING CENTER. Lämsä respon sorneguer davant la nostra mirada interrogant: «A través del joc digital s'aprèn, i molt!».

Figura 9. Espai per practicar jocs virtuals, «a la vista» de tothom

3.3. L'espai cel

A la següent planta ens elevem al cel dels llibres (Book Heaven): l'espai que més s'assembla al que coneixem com a «biblioteca». Un espai amplíssim, clar i relaxant. La fusta clara i la llum ho dominen tot. Arreu, espais informals de treball i lectura (butaques, butaques ou, butaques bolet), rampes i escales de roure, catifes i diversos espais per seure a terra. En aquesta planta és on es troba la col·lecció bibliogràfica pròpiament dita. Ocupen l'espai central els llibres de totes les matèries, còmics, partitures, audiovisuals, jocs de taula, digitals i consoles. A un costat es troba l'espai de famílies i a l'al-

tre, el de revistes i diaris en paper i digitals. Als extrems de la planta diàfana, s'elevem les rampes que donen una visió espectacular de l'espai, resseguint la terrassa amb vistes sobre la plaça, els edificis i el parc que envolta la biblioteca. Amb la característica cafeteria nòrdica que s'escampa arreu «hi ha qui es pensa que Oodi és un cafeteria amb llibres», diu burleta Lämsä.

Figura 10. Vista general de la 3ª planta d'Oodi, la planta dels llibres

Figura 11. Butaca ou, insonores, es troben per tota la biblioteca

A la part central de la nau hi predominen les prestatgeries, prou abundants per contenir els 100.000 documents de la biblioteca i prou baixes perquè no s'obstaculitzi la llarga mirada a tot l'espai diàfan. «Vam buscar els prestatges més adients —no són els més econòmics, ja que són d'alumini—, ja que per a nosaltres era important que fossin resistents, fins, gairebé transparents, per no trencar la visibilitat de l'espai i fer la sensació de lleugeresa», afirma Kari Lämsä. En aquesta planta hi ha un gran treball d'interiorisme. Els usuaris, cistella de préstec

en mà, buiden les prestatgeries de llibres, còmics, música o jocs, molt més del que havien previst, ens comenta Lämsä. El préstec el fan els usuaris de manera autònoma, les reserves s'esperen en uns prestatges que els usuaris les agafin ells mateixos i un robot distribueix els retorns per facilitar la tasca dels bibliotecaris i auxiliars. Tot plegat ajuda perquè un punt d'informació substitueixi l'antipàtic taulell.

Figura 12. Robot de retorn de llibres

Figura 13. Punt d'informació central de la 3a planta d'Oodi

Les grades i rampes d'aquesta planta també estan plenes de gent treballant, llegint, parlant, menjant, dormint, jugant... sobre coixins, pufs o sobre la tarima, calçats o descalços. «Si vols que en un espai hi vagi la gent, posa-hi endolls per connectar-se», afirma Lämsä.

Una habitació «secret» i amagada és el racó que fa sentir especials els adolescents i el lloc ideal per a les confessions. Al costat de l'espai per a famílies, obert i integrat en la resta de la planta. Lämsä ens explica que el soroll no

Figura 14. La multiplicitat d'usos de les rampes en una parella

és un problema: «En un espai tan gran i diàfan s'ha aconseguit una gran reducció del soroll gràcies als materials tous, com la fusta, i a la forma ondulada del sostre en forma de núvol».

Un altre aspecte que ens sorprèn són algunes àrees poc definides. «No és necessari omplir tots els espais, els usuaris ja els omplen; Oodi ofereix els recursos i l'usuari ja sap quin ús donar-los», ens diu Lämsä. I aquesta és la impressió que realment ens fa Oodi: cadascú li dona el seu ús. Hem vist gent menjant, dormint, fent una partida d'escacs, treballant, abraçant-se, llegint, creant, construint, movent el mobiliari i també saltant sobre els sofàs. «L'usuari pot fer el que vulgui mentre no ofengui ningú. Qualsevol actitud ofensiva està totalment vedada. S'avisava l'infractor i, si no es corregeix, immediatament se'l treu de la biblioteca. Hi ha càmeres de seguretat arreu, perquè la gent se senti protegida, i personal de seguretat que actua amb immediatesa», ens explica Kari Lämsä.

Després de quasi un any d'Oodi ens preguntem si la biblioteca funciona com se l'havien imaginat en la seva concepció. «Sí, funciona com ens havíem imaginat. La ciutadania la utilitza moltíssim i els bibliotecaris⁴ els guien i

4. <<https://www.oodihelsinki.fi/en/central-library-oodis-first-year-has-been-a-success/>>

Figura 15. Cafeteria de la 3a planta, entre les prestatgeries i espais de treball

acompanyen. Potser l'ús de la cafeteria ens ha superat perquè és molt més massiu del que podíem preveure.»

El programa d'activitats té una forta importància en la concepció d'Oodi, però no interfereix en els usos de la biblioteca. De fet, en les estones que hi vam ser, vam poder assistir a una presentació de llibre, un concert a la plaça, un cicle de cinema i una entrevista per a la televisió. Oodi es presenta com una experiència urbana i així es viu: un espai on la ciutat ofereix, a través de la tecnologia i de la vivència física, una experiència cultural, educativa i relacional per als seus ciutadans.

Figura 16. Entrevista de la televisió local a una persona de l'equip d'Oodi

4.L'Oodi, una més de la xarxa

Les 37 biblioteques de la ciutat de Hèlsinki estan concebudes com una sola biblioteca, no en va la xarxa urbana s'anomena «Biblioteca de la Ciutat de Hèlsinki». Un servei central potent i una extensa xarxa de biblioteques filials fan que tots els ciutadans de l'àrea metropolitana disposin del servei bibliotecari com un servei bàsic i proper, anomenat HELMET.⁵

Oodi, a diferència del que un podria creure, no és la biblioteca central, sinó una *branche* més d'aquest entramat. Una filial gran però que, com les altres, rep el suport en termes d'administració i comunicació dels serveis centrals, com la resta de sucursals bibliotecàries de la ciutat. Alhora, el que aporta Oodi a la resta de biblioteques forma part de la manera de treballar habitual, en aquest marc conceptual la transferència d'experiències i el suport entre biblioteques és una praxi habitual.

Lämsä, però, ens ressalta la barreja de perfils professionals i l'horitzontalitat amb què es treballa a Oodi. Compta amb un equip de més de seixanta persones, entre bibliotecaris, tècnics i gestors, amb quatre caps de gestió solament. Tots ells treballen de cara al públic i l'espai per a tasques internes és molt reduït, «tan sols disposem de vint metres quadrats d'oficina», ens recalca Lämsä.

Quan parlem de costos, Lämsä ens explica que el cost del projecte va ser alt, 198 milions d'euros, i que el pressupost anual és de 9 milions, sufragat fonamentalment per l'Àrea de Cultura de la ciutat. El pressupost inclou el lloguer de l'espai que ocupa l'Oodi, ja que la biblioteca paga a l'Àrea d'Infraestructures de l'Ajuntament per la seva ocupació. També compten amb ingressos externs, tot i que no amb patrons del sector privat, procedents dels lloguers de la sala polivalent, la sala de cinema, la cafeteria o el restaurant.

5. <<https://www.helmet.fi>>

5. Una experiència urbana versàtil

Deu mil persones acudeixen a l'Oodi diàriament. L'èxit de públic, però, no ha estat fruit de campanyes de captació. L'expectació creada amb la pròpia decisió i construcció de l'edifici, així com la participació ciutadana en la seva definició, ha estat un pla de màrqueting per si mateix.

La major part del públic ve de *motu proprio*. «La majoria d'usuaris són de classe mitjana, en sentit ampli, i això fa que no hi hagi massificació de *homeless*, grups marginals, etc. habituals en aquesta zona abans de construir la biblioteca», ens comenta Lämsä, «i facilita la seva integració entre la resta d'usuaris de manera natural.»

Figura 17. A Oodi tothom és benvingut

L'alta afluència de joves que hem observat, fent-se seus els espais, no respon, tal com hem apuntat, a una voluntat expressa d'Oodi. «Està més predeterminat per l'hora», ens explica Lämsä, «els joves i adolescents l'ocupen a partir de les 16 h, quan ja han plegat de l'institut, mentre que al matí hi ha més usuaris adults i, els caps de setmana, públic familiar; entre setmana hi ha menys pares amb infants perquè la biblioteca no està en una zona residencial», ens aclareix.

També tenen un intens programa de visites per a grups de tot tipus, i especialment per a grups amb necessitats especials. Però el més

sorprenent és l'anar i venir continu de grups turístics, amb guia i tot! «Ens agrada que vinguin», diu Lämsä, «l'únic dubte que tenim és què els expliquen exactament sobre Oodi que els resulti tan interessant...»

Figura 18. Espai per a famílies, enmig de la 3a planta d'Oodi

Els finlandesos tenen integrat l'ús de la biblioteca en el seu dia a dia. No hi ha zona sense aquest servei, amb horaris extensos i oferta actualitzada. La biblioteca els ofereix un confortable espai per treballar, aprendre, socialitzar, participar en la comunitat... Desplaçar-s'hi, o senzillament passar-hi, forma part dels seus hàbits. Oodi té l'avantatge, a més, de ser un espai cèntric al costat de l'estació central de trens i de la d'autobusos, confortable, amb una extensíssima oferta i «sempre obert». Fer-ne ús forma part d'estar al dia i viure el pols de la ciutat.

Com es podria fer aquesta pedagogia? Per part de bibliotecaris? Més agents municipals? Quins?

Per traslladar aquest model a casa nostra caldria molta pedagogia entre els ciutadans, però, sobretot, caldria valentia en les decisions polítiques. Seria com crear un espai emblemàtic públic en qualsevol de les cantonades de la plaça Catalunya —la del Triangle, la del Corte Inglés, o com l'aposta que ha fet Apple— o en algun dels nous espais que la ciutat està creant com a nova centralitat, sempre que hi arribin trens, metros i busos de tot el país.

Es podria resumir en la idea que la tria de l'espai on edificar és determinant en la creació del paisatge urbà? En les circulacions de vianants? En l'apropiació de l'espai urbà?

Possiblement com a societat no hi estem preparats, però un dia o altre s'hauria de prendre la decisió estratègica de plantar aquesta llavor: tan sols amb una ciutadania que valori la força del coneixement com a motor d'innovació i evolució es podrà construir una societat una mica millor per a cadascun de nosaltres i més justa socialment en benefici de tots.

Es podria afirmar que amb les xarxes de biblioteques s'ha plantat la llavor dels quatre valors bàsics d'Oodi?

Oodi és conceptualment trencador, com diuen ells mateixos, «és una casa de literatura i, alho-

ra, una experiència urbana versàtil». No tenim a casa nostra res similar actualment. Perquè el més trencador no és l'arquitectura—singularíssima—, ni els serveis —múltiples, extensos i integrats—. El més impressionant que hem observat a Oodi és com se l'han apropiat els ciutadans. ■

Figura 19. A Oodi, cada ciutadà es crea el seu propi espai

**LA
TRANQUIL·LITAT
QUE DONA
ESTAR EN
BONES
MANS**

IMPRESSIÓ OFFSET & DIGITAL
Informa-te'n a: www.sprintcopy.com

Sprint Copy
934 463 900

WE PRINT THE DIFFERENCE
Còrsega 546 - Tel. 934 463 900
sp@sprintcopy.com
www.sprintcopy.com